

AUZOEKIN DIAGNOSTIKOA 2025 - LABURPENA

Hondarribiko herritarren eta eragileen pertzepzioek bat egiten dute ondorio argi batekin: bakardade ez hautatua existitzen den errealitate bat da eta pertsonen ongizatean eragin zuzena du. Herritarren %95-ak hala adierazi du, eta eragileek, oro har, baieztapen hori berresten dute, nahiz eta askotan fenomenoak ikusezina izan testuinguru sozioekonomikoaren, estigmen eta informazio faltaren ondorioz.

Hondarribia bizi maila sozioekonomiko altuko herri gisa hautemateak hauskortasun sozial eta bakardade ez hautatu egoerak ikusezin bihurtzea dakar. Era berean, herrian oso barneratuta dago inguruan familia izateak bakardade egoera ez hautatuen agerpena ekiditen duela, zaintza senitarteak asumituko duela pentsatuz. Pertzepzio horrek isilpean bizi diren bakardade errealitateak ezkutatu ditzake, isilean bizitzen direlako, familia-ingurutik kanpo ez direlako partekatzen eta, ondorioz, komunitatean ez delako horien inguruan hitz egiten.

Parte-hartzearen positibotasuna eta bakardade egoeren lausotzea.

Bakardade ez hautatuari komunitatetik erantzun behar zaiola pentsatzen da. Hurbileko babes-sare bat eraikitzeko auzoko loturak berreskuratzea, norberaren komunitatearekiko lotura sentimendua indartzea eta zaintza kolektiboaren kultura sustatzea funtsezko elementuak dira.

Hondarribian parte hartzeko jarduerak eta espazioak funtzio garrantzitsua betetzen dute. Izan ere, haietan parte hartzen duten adineko pertsona askok ez dute aisialdiagatik edo denbora pasatzeagatik soilik egiten, baita sozializatzeko, loturak sortzeko, talde bateko kide sentitzeko eta komunitatearekin lotura izateko ere. Parte-hartze mota horrek bakardadea prebenitzen edo murrizten laguntzen du, eta horregatik da hain beharrezkoa logika komunitario batetik pentsatutako espazioak eta proposamenak garatzen jarraitzea.

Hala ere, pertsona askok uste dute jarduerak ez direla jendearen beharretara egokitzen edo informazioa jendeari helarazteko zailtasunak daude. Pertzepzio hori, ordea, generoaren eta adinaren arabera aldatu egiten da:

- Emakumeek positiboago baloratzen dute jardueren eskaintza adinean gora egin ahala.
- Gizonek, berriz, zenbat eta helduagoak izan, orduan eta gehiago sentitzen dute espazio eta aukeren falta.

- Gainera, zenbait eragilek adierazi dutenez, jarduera horietan parte hartzen duten gehienak adineko emakumeak dira, eta horrek partaidetza-profil oso nabarmena erakusten du.

Datu horiek errealitate garrantzitsu bat islatzen dute: jarduera komunitarioak existitzen diren eta balioa duten arren, ez dira pertsona guztiengana modu berean iristen. Horregatik, funtsezkoa da espazio inklusiboak eta irisgarriak sortzen jarraitzea, interes, adin eta egoera desberdinak kontuan hartuta. Horrek agerian uzten du jarduera eta ekintzen eskaintza antzagoa eta handiagoa izatearen inguruan hausnartzeko beharra.

Hauskortasun egoerak detektatzeko zailtasunen aurrean, sentsibilizazioa eta baliabide espezifikoaren beharra.

Herritarren ustez, hauskortasun sozial egoeran dauden pertsonak detektatzea zaila da, askotan ez baitira seinale argiak agertzen eta estigma sozialak egoera hauek oharkabean pasatzea eragiten du, identifikazioa eta esku-hartzea konplexuago bihurtuz. Horrekin batera zailtasunak aurkeztu dira pertsona bat egoera horretan identifikatuz gero izan beharreko jokabidearen inguruan. Hori prestakuntza, informazio eta sentsibilizazio faltaren adierazle da. Ondorioz, alor publikoak zein komunitarioak ez dute tresna eta ziurtasunik modu eraginkorrean esku-hartzeko.

Aipatzekoa da adinak eragina duela pertsonen sentsibilizazio mailan. Izan ere, pertsonak adinean gora egin ahala, hauskortasun sozial egoeran dauden pertsonak detektatzeko gaitasuna ere hazi egiten da. Horrek egoera hori gero eta gertuago ikustearekin zerikusia dauka, baita inguruko esperientziekin eta esperientzia pertsonalekin ere. Bizipen horiek sentsibilizazioa handitzea dakarte eta egoera hauek identifikatzeko gaitasuna indartzea.

Adineko pertsonen zuzendutako ekintza eta jarduerak zeharka kolektibo honi zuzenduta daudela pentsatzen den arren, errealitatea da, orokorrean, Hondarribian ez direla bakardade egoera ez hautatuan dauden pertsonentzako jarduerak eskeintzen. Gainera, prebentziorako ekimenak garatzea lehentasunezko zatikatzat ikusten da.

Horrek guztiak iadanik existitzen diren baliabideen zeregina indartzeko beharra agerian uzten du. Alde batetik, ezinbestekoa da tresna eta estrategia espezikoak eskaintzea hauskortasun sozial egoeran dauden pertsonak hasierako faseetan identifikatzeko eta ez larritasuna areagotzen denean. Horretarako beharrezkoa izango da eragileen sentsibilizazioa sustatzea egoera horretan dauden pertsonen arreta eta zaintza egokia eskaini ahal izateko.

Komunitatea: zaintza eta elkartasun sareen erdigune.

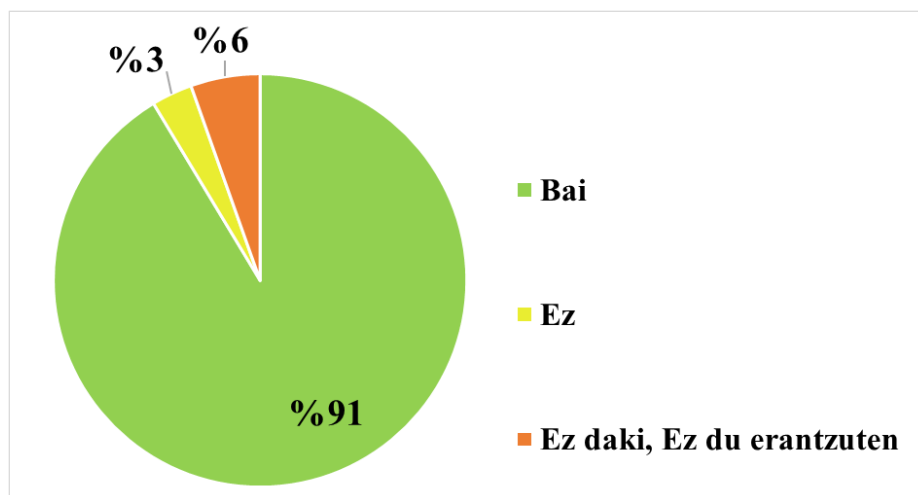
Lehenago aipatu bezala, zaintza komunitarioa herritarren ongizatea bermatzeko ezinbestekotzat ulertzen da. Gizartearen individualismoa dela eta, erronka handitzat eta utopiatzat ere ikusten da, baloreen aldaketa baten beharra nabarmenduz. Aldi berean, belaunaldien arteko hurbilketa eta gazteen heziketa funtsezkoak izango dira herritarren bakardadearen inguruko sentsibilizazioa sustatzeko. Honek guztiak komunitatearen eta administrazioaren konpromezua zein ardura lantzen eta barneratzen lagunduko du.

Iraganeko auzokideen arteko harremanak erreferentziatzat harturik, komertzio txiki eta auzoko espazio komunek sare sozialak indartzen dituztela kontsideratzen da, komunitate eta kide izatearen sentimendua sortzen baitute. Horrek harremanak sostengu emozionalean eta zaintzan oinarritzea dakar pertsonen ongizatea sustatuz. Gaur egun horien faltak sozializatorako aukerak gutxitu ditu, eta hortaz, elkargune fisiko eta sozial berriak behar dira. Pandemia garaian komunitatean sortutako sareak beste adibide argi bat dira: bizilagunen arteko ezagutza eta konfiantza ezinbestekoak izan ziren zaintza sare hura aurrera eraman ahal izateko. Adibide hauek oinarritzat hartzea beharrezkoa da sare komunitario berriak eratzeko. Horretarako ezinbestekoa izango da administrazioak sare horiek antolatzen laguntzea eta mantentzea.

Diagnostikoan agertu diren datu esanguratsu batzu

1. GRAFIKOA

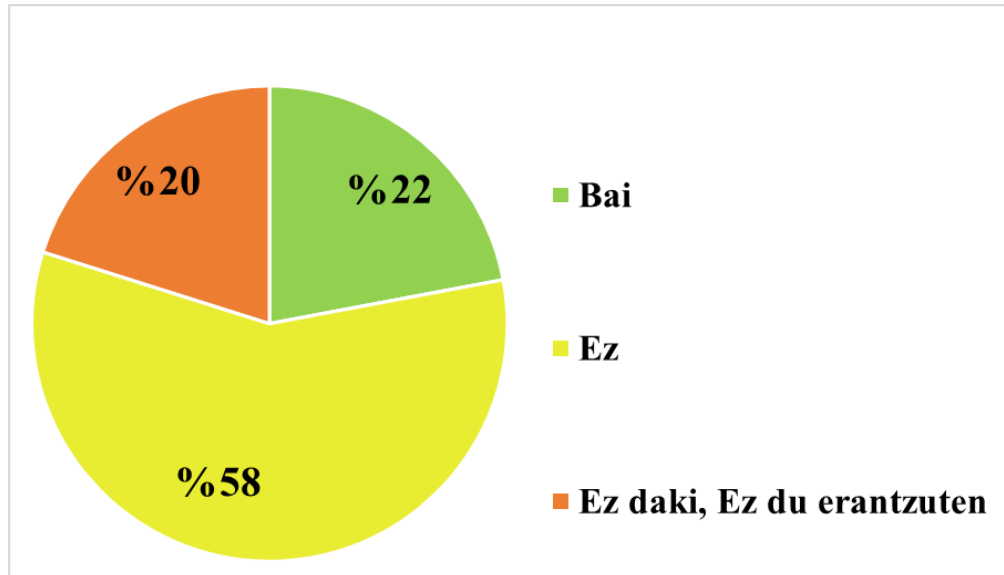
Bakardade ez hautatua behar komunitario gisa erantzun behar da?

Galdetegietan parte hartu duten herritarren %91k uste du bakardade ez hautatua gaur egungo gizartean dagoen errealitatea dela eta, ondorioz, arazo gisa hautemateen dute, baita gaiarekiko kezka eta esku-hartzeko premia adierazi ere.

2. GRAFIKOA

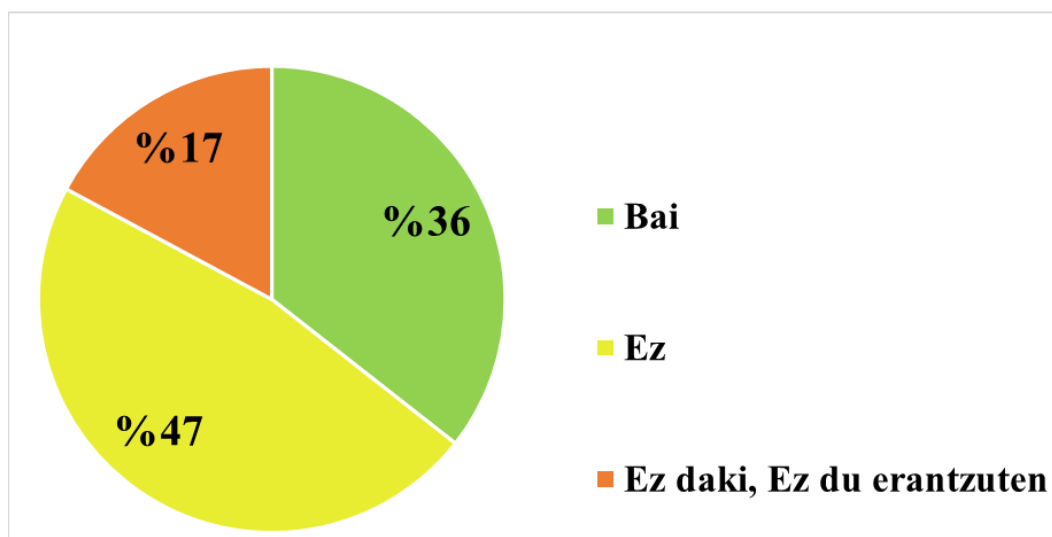
Parte hartzeko eta harremanak sortzeko ba al dago lekurik Hondarribian?

Hondarribian parte hartzeko eta harremanak izateko nahikoa leku eta jarduera dauden galdetutakoan, %58k ezezkoa erantzun du, %22k baiezkoa eta %20k ez dakiela. Hortaz, argi ikusten da espazio berriak eraikitzeko beharra dagoela herrian.

3. GRAFIKOA

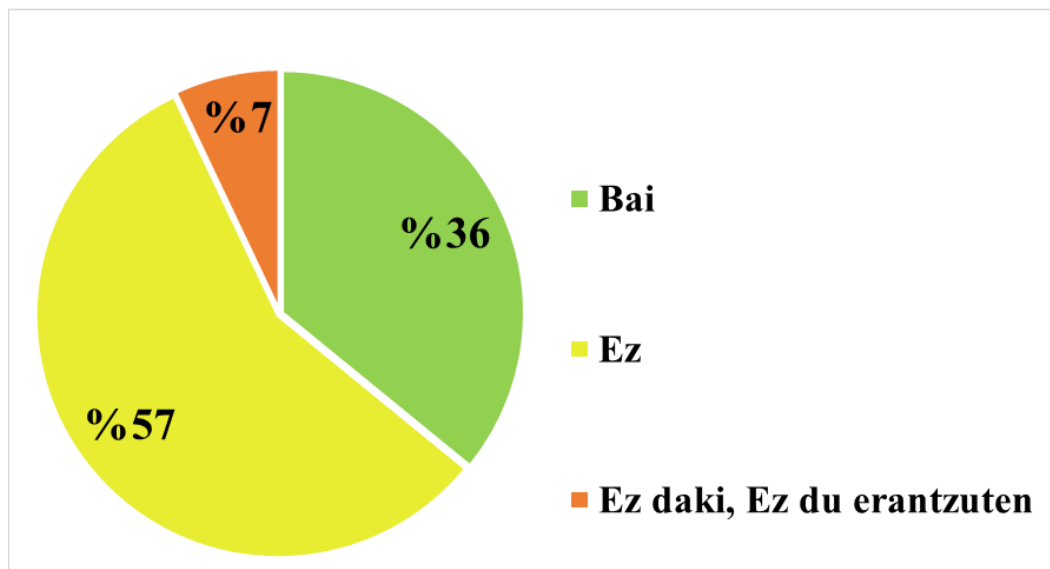
Bakardade ez hautatuari aurre egiteko nahiko ekimen egiten dira Hondarribian?

Bakardade ez hautatuari aurre egiteko ekimenik bururatzen zaien galdetzean, parte hartzaileen %47k ezezkoa erantzun du, %36k baiezkoa eta %17k ez dakiela adierazi du. Hau da, herrian zenbait elkarte errealitate horri aurre egiteko hainbat ekintza gauzatzen dituzte, baina gehiengoaren ustez ez dira nahikoak.

4. GRAFIKOA

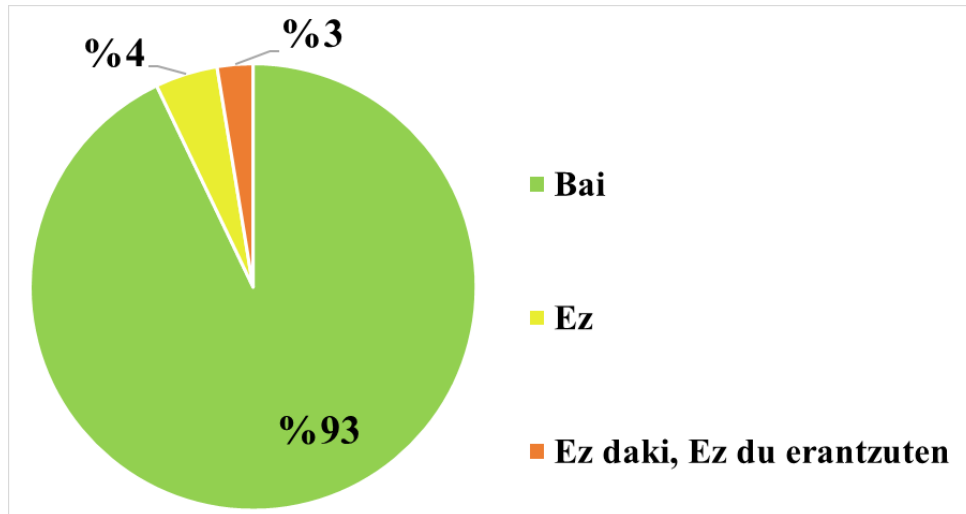
Hauskortasun egoeran dauden pertsonak detektatzeko ahalmenik badute hondarribiarrek?

Parte-hartzaileen erdiak baina gehixeagok (%57k) ez daki nola jokatu beharko lukeen hauskortasun sozial egoeran dagoen pertsonaren bat identifikatuz gero. Aldi berean, %7k “ez daki, ez du erantzuten” adierazi du. Beraz, datuek diote herritarrek ez dituztela beharrezko ezagutzak edota ziurtasun falta dutela horrelako egoerei aurre egiteko.

5. GRAFIKOA

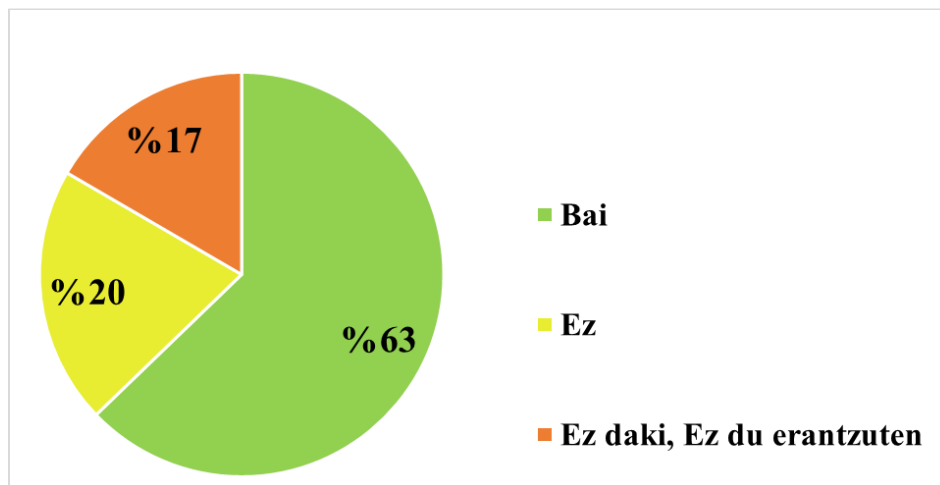
Ekimen goiztiarrak egitea beharrezkoa da?

Galdetegian parte hartu duten Hondarribiko biztanleen %93k uste du lehentasunezkoa dela hauskortasun sozialean dauden pertsonen beharrei erantzuteko ekimen goiztiarrak garatzea. Gainera, parte hartutako zenbait herritarrek diot udalaren zein komunitatearen elkarlana beharrezkoa dela pertsona horien ongizate beharrei era integralean erantzuteko.

6. GRAFIKOA

Hauskortasun sozial egoeran dauden pertsonen ongizatea bermatzea helburutzat duen proiektuan parte hartuko zenuke?

Prest dauden galdetutakoan ondorengo emaitzak jaso dira: %63k parte hartuko lukeela esan du, %20k ezetz, eta %17k, berriz, ez dakiela adierazi du. Ezezkoen kasuan, gehiengoak emakumeak izan dira eta askok adierazi dute egun bai adineko eta baita adingabeen zaintza ardura handia dutela eta arrazoi horrengatik ez dutela nahiko denborarik horrelako proiektuan parte hartzeko.